

LOVASTÚRA-VEZETŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

LOVASTÚRA-VEZETŐ

Feladatok és tevékenységek

Valaha a ló nélkülözhetetlen társa volt az embernek, olykor országok sorsa múltott gyorsaságukon, kitartásukon, hűségükön.

Korszakalkotó pillanat volt, mikor az ember lóra szállt. Több híres ló nevét is megőrizte a történelem. Sorsuk összefonódott az emberiségével.

Például Nagy Sándor harci ménje, akinek neve is fent maradt: „Bukephalosz” többször megmentette gazdája életét.

Az ókori Rómában Cézárt állítólag lovai figyelmeztették a merényletre. A császárok korában Caligula szenátorra tette lovát, Incitastust, aki mellesleg lakomáinak állandó vendége volt.

Attila és serege lovaik hátán nyargalták be a világot. A Vereckei-hágón át lovon érkeztek a magyarok. Európa lovagjai súlyos páncélt viseltek. A középkor lovai közel kétszáz kiló terhet cipeltek a pl. perzselő sivatagban, a Szentföldért vívott véres harcokban.

Az Újvilágban Cortez tizenhat lóval hódított meg egy országot. Mint mondták: „Isten után a lónak köszönhető a győzelem.”

A múltó idő azonban könyörtelenül lezárta a ló összes korábbi szerepkörét. Már nem vesz részt népek, nemzetek és világrészek sorsát eldöntő csatákban, kevesen használják a mezőgazdaságban és a közlekedésben. A ló megszűnt életünk szerves része lenni. A hiányérzet legtöbb emberben különös vonzalmat, rokonszenvet ébreszt a lovak iránt. Olyan lényt látnak benne, amely a természetben a harmonikus mozgás, az alkati szépség és a szabadság szimbóluma. Minél inkább átalakítjuk környezetünket a civilizáció igényei szerint, annál nagyobb vágyat kelt az emberekben a természet ősi harmóniájának felidézése és újbóli átélése.

Ezt a vágyat igyekszik kielégíteni a falusi turizmus szolgáltató tevékenységi körébe tartozó, egyre nagyobb népszerűségnek örvendő lovas turizmus.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A lovastúra-vezető képes a hazai és külföldi lovas-turista csoportok vezetésére, a lovak

túrára történő előkészítésére; szakszerű tartásuk, takarmányozásuk és használatuk megvalósítására; a vendégekkel kapcsolatos idegvezetői és vendéglátói tevékenységek elvégzésére, a kapcsolódó pénzügyi feladatok ellátására.

Elsődleges feladata a lovak körüli tevékenységek végzése, ezen belül szakszerű tartása, gondozása kiemelendő. Ehhez szükséges a takarmányok ismerete, valamint a felszerelések és szerszámok szakszerű használata. Munkája során jelentős időt fordít a lovak edzésére, betanítására. A környezetvédelmi előírásokat betartja és betartatja a túra során.

A lovastúra-vezetőnek a túra időtartama alatt uralnia kell a helyzetet, biztonságot kell sugározni a lovas és a ló felé egyaránt. Kritikus élethelyzetben nem veszítheti el a fejét, határozott, magabiztos fellépéssel, az emberekkel és az állatokkal is képes szót érteni.

A lovas-túrák egy vagy több naposak, akár hosszabbak is lehetnek. A túra-csoport létszáma igény szerint változó. A túrák számára a száraz, kellemes idő az ideális, esőben, túlzott hidegben, viharban nem igazán élvezetes sport. A jó túra-vezetőnek tisztában kell lennie az alapvető elsősegély-nyújtási ismeretekkel, mind állatokhoz, mind emberekhez kapcsolódóan.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A jó lovas közelről ismeri a lovak életmódját, szoros kapcsolatot képes kialakítani velük, ami a ló és lovas közti összhang megteremtéséhez nélkülözhetetlen. A gondjaira bízott lovak tulajdonságait, természetét, igényeit alaposan megismeri a gondozás, ápolás, tréningezés, lovaglás során.

A szakma szépsége - és olykor nehézsége - az összetettségéből származik. Folyamatos kapcsolatba van ismeretlen emberekkel, akikért szintén felelősséget kell vállalnia.

Tényleges eszközei az állatok tisztán tartásához és gondozásához szükséges tárgyak. A lovak gondozása során szórkeféket, fésűket, rongyokat, nyíróeszközöket, a pata gondozásához patakaparót, gyökérkefét, pataszírt használnak. Az etetéshez vödör, víz, különböző takarmány szükséges. A friss alom készítéséhez szalma vagy faforgács kell. A lovagláshoz lószerszámok (nyereg, kantár, kengyel.), lovagló ruha, csizma, sapka szükségesek. A tisztításhoz szükséges víz, kefe, is mindennapi eszközei közé tartozik. Dolgozik gyógyszerekkel, vitaminokkal, amelyekkel az állatok edzettségét biztosítja. A túra-vezető eszköztárába tartozik a térkép, az iránytű és a hordozható kommunikációs eszközök is.

Hol végzi a munkáját?

A lovardák világa különleges környezet, a lovakkal való foglalkozás, a lovaglás pedig egyesek számára életformává válhat. A túrák a lovardában érnek véget, ahol megszabadítják a lovakat a szerszámoktól, lecsutakolják, megtisztítják, ellátják őket.

A lovastúra-vezető munkaidejének jó részét a szabadban, terepi viszonyok között tölti, a lovak gondozása, takarmányozása során az istállóban, a lovak trenírozása, kiképzése során pedig az erre a célra kialakított szabadtéri karámban tartózkodik.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A lovas-túra a szervezési munkával kezdődik. A lovardában a túra tagjai számára először lovat választanak. A túravezetőnek a lovak ismeretén túl jó emberismerettel is kell rendelkeznie, hogy valamennyi csoporttag megfelelő vérmérsékletű, tulajdonságú lovat kapjon. A lovak kiválasztása után felszerszámozzák a lovakat. Ezt a feladatot minden lovas önállóan végzi, de a kezdő lovasoknak a túravezető mutatja be (szükség szerint segíti) a helyes felszerszámozást. A túra megkezdése előtt megbeszélik az útvonalat és a részleteket, a túra-vezető felhívja a figyelmet a terep esetleges nehézségeire, veszélyeire. A túra útvonalán mindig a túravezető megy legelő, ő szabályozza a csapat tempóját, dönti el, mikor és hol lehet vágózni, vagy ügetni, hol tartanak pihenőt. Folyamatos kapcsolatot tart az állatorvossal és a lovászokkal is, akik felügyelnek a lovakra, illetve segítenek azok ápolásában.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A lovastúra-vezetés közepesen nehéz fizikai megterheléssel jár.

Szükség van a jó állóképességre, a szabadban való huzamos tartózkodás, az időjárás viszontagságainak elviselésére. A nagy távolságok bejárása kitartást, a szélsőséges

időjárási körülményeket jól tűrő szervezetet igényel. Aki hajlamos a megfázásra, vagy reumás panaszai vannak, az nem tudja ezt a szakmát gyakorolni.

Kétféle lovas túra ismert. Az egyik típus az ún. "klasszikus lovas túra", amely állomáshelyről állomáshelyre vonul és néhány naptól több hétig is eltarthat. A lovon megtett napi távolság általában 30 és 50 km között van. A másik típus a hasonló időtartamú, távolságú és hasonló lovas tudást igénylő "csillagtúra", ahol azonban ugyanazon helyről több napon keresztül lovagolnak el és vissza.

Alapvető fontosságú tudnivaló, hogy a lovas túrákra csak biztonságos, megalapozott lovagló tudással és jó állóképességgel szabad elindulni. Lovagolni tudás tekintetében feltétel, hogy a gyakorlott lovasok megfelelő terepbiztonsággal, ülésbiztonsággal rendelkezzenek, és képesek legyenek különböző vérmérsékletű lovak lovaglására.

A jó lovas számára elsősorban a szellemi megterhelés jelentős, hiszen maga a terepi lovaglás már nem okoz különösebb megerőltetést. Minél gyakorlottabb, tapasztaltabb a lovas-túra csapat, annál kevésbé terhelő a túravezetői feladatok ellátása.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

Egészségre ártalmas tényező ebben a szakmában a változó környezeti viszonyokhoz történő alkalmazkodás. A terepen való tartózkodás és a lovakkal való kapcsolat balesetveszélyt is jelenthet. A váratlan helyzetekhez történő alkalmazkodás szellemileg is megterhelő, melynek következtében fokozott „elhasználódás” léphet fel. A szakma kettős jellege a fizikai igénybevétel, illetve az idegen személyekkel való kapcsolattartás idegrendszeri megterhelést is jelenthet.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép hallás,
- jó egyensúlyérzék,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- jó beszélőképesség,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- fokozott balesetveszély,
- túlmunka, nyújtott műszak.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Lovastúra-vezetőként nélkülözhetetlen a lovak és a természet szeretete. Szükség van jó emberismeretre, kapcsolatteremtő-képességre, önállóságra és határozottságra. A terepi viszonyok, a csoport vezetése megköveteli a jó helyzetfelismerő-képességet, problémamegoldó-képességet, józanságot, higgadtságot, hogy kritikus helyzetben ne essen pánikba. Nagyfokú alkalmazkodóképességet, türelmet igényel, a különböző életkorú, viselkedésű emberek elfogadása és irányítása. Fontos a térbeli tájékozódás képessége, a kéz és szem megfelelő koordinációja, a jó szervezőképesség és előrelátás. A szakma nagyfokú önállóságot feltételez, mivel a lovas-túrázás veszélyes tevékenység a különböző felkészültségű, korú és érdeklődési körű vendégek, valamint a változatos körülmények miatt. Mindezek komoly szakmai felkészültséget, megfelelő alkalmazkodó- és kommunikációs készséget igényelnek.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A szakmára jelentkezőknek biológia és földrajz tantárgyakból kell jó eredményt elérnie, valamint megfelelő természet- és környezetvédelmi ismeretekkel kell rendelkezniük, legalább egy idegen nyelvet társalgási szinten kell tudniuk.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A szakmában a mindennapi feladatok rutinszerűen ismétlődnek, ezért fontos a munka befejezettsége iránti érdeklődés, hiszen az állatoknak mindennap kell enniük, tisztán kell őket tartani, mindennap mozogniuk kell, stb. a túravezetésben azonban sok a váratlan helyzet, amelyhez újszerű megoldásokat kell kialakítani. Ezért aki a lovastúra-vezető szakmát választja, jó, ha szívesen van emberek között, érdeklődik a természet és az állatok iránt, emellett kedveli az újfajta megoldásokat.

Szakképzés

A képzés célja, hogy a szakképesítést megszerző szakemberek képesek legyenek hazai és külföldi lovas-turista csoportok vezetésére, a lovak túrára történő előkészítésére; a szakszerű tartásuk, takarmányozásuk és használatuk megvalósítására; a vendégekkel kapcsolatos idegenvezetői és vendéglátói tevékenységek ellátására, a kapcsolódó pénzügyi feladatok elvégzésére.

Előképzettség

A szakképzés megszerzésének előfeltétele a gimnáziumi vagy szakközépiskolai érettségi, valamint orvosi-egészségügyi alkalmasság. A képzés megszerzésének előfeltétele általános alapfokú nyelvvizsga letétele.

Képzési idő

A képzési idő 2000 óra, melyben az elméleti és gyakorlati oktatás aránya 40-60 százalék.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Szakmai elmélet, Állategészségügy, Munka-, tűz- és környezetvédelem, Gazdálkodási és szervezési ismeretek, Idegenforgalmi ismeretek, Idegen nyelv, Lóhasználat, Lótakarmányozás, Lótenyésztés, Vendéglátási ismeretek, Viselkedéskultúra és lovas etika.

A szakképzés vizsgakövetelménye

A szakmai vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részekből áll. Az írásbeli vizsga anyagában az Állategészségügy, Lóhasználat, Lótakarmányozás és a lótenyésztés anyagból egy komplex kérdéskört alkot.

Kiegészítésként szükséges egy tesztlap elkészítése; úgy, amely felöleli a gazdálkodási és vállalkozási ismeretek, az idegenforgalmi ismeretek és a vendéglátási ismeretek, valamint a viselkedéskultúra és lovas etika című tárgyak anyagát.

A szóbeli vizsga tételei magukba foglalják az elméleti tantárgyak témaköreit.

A vizsga tételsorai: Állategészségügy, Lóhasználat, Lótakarmányozás, Lótenyésztés, Baleset-, tűz- és környezetvédelem, Gazdálkodási és vállalkozási ismeretek, Viselkedéskultúra és lovasetika, Idegenforgalmi ismeretek, Vendéglátási ismeretek.

A gyakorlati vizsga két - sorrendiségében is kötött - elemből áll: Lovaglás részvizsga (a képzés speciális, alapvető követelménye a megbízható lovaglás tudása), majd a vizsgát sikeresen teljesítők számára második elemként: egy ló szakszerű futószárazása, egy egységes "Caprilli"-feladat lelovaglása a díjlovagló négyszögben, egy tereppálya teljesítése mesterséges és természetes akadályok leküzdésével.

A vizsgára bocsátás szakmai feltétele

A jelöltnek rendelkeznie kell középfokú szakirányú állami nyelvvizsgával, amelyet a kétéves képzés során is megszerezhet.

A szakképzés OKJ azonosító száma: 51 7872 02

Kapcsolódó foglalkozások

Falusi vendéglátó,

Egyéb vendéglátóipari foglalkozások,

Egyéb szolgáltatási foglalkozások,

Szolgáltató tevékenység - lótartás, lóhasználat, lovasturizmus.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.